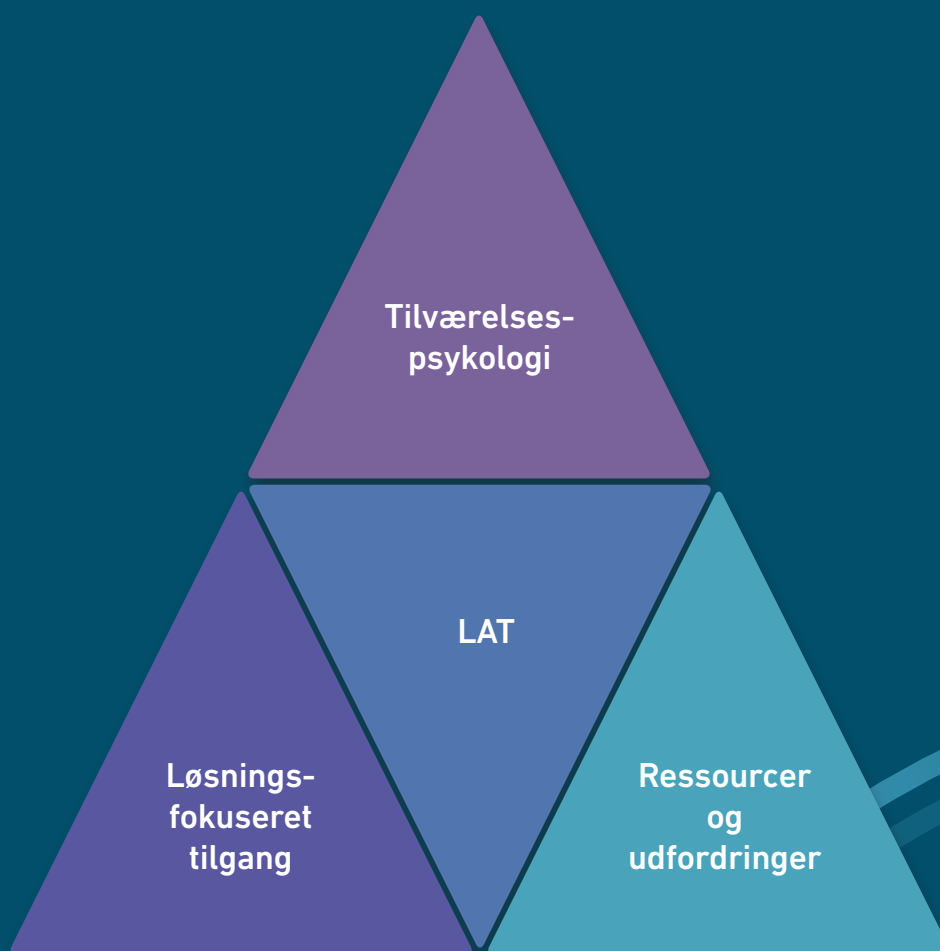

Vejledning til koordinatore i det landsdækkende korps af mentorer og forældrecoaches

2020

Nationalt Center for
Forebyggelse af Ekstremisme

Indhold

INDLEDNING	3
LÆSEVEJLEDNING	4
1. KOORDINATORENS OPGAVE OG ROLLE	5
2. KOORDINATORS OPGAVER FØR ET FORLØB	6
2.1 DET GODE MATCH	6
2.2 KOORDINATION AF MENTOR- OG FORÆLDRECOACHFORLØB MED ØVRIGE INDSATSER	7
3. KOORDINATORS OPGAVE UNDER ET FORLØB	8
3.1 LØSNINGSFOKUSERET COACHING AF INDIVIDER OG GRUPPER	8
3.2 DATA OG VIDEN SKAL BRINGES IND I ET LØBENDE ARBEJDE MED KVALITETSUDVIKLING	12
4. AFSLUTNING OG OPFØLGNING	14
4.1 KOORDINERING I FORBINDELSE MED OVERLEVERING AF MENTEE OG FORÆLDRE	14
4.2 FÆLLES OPSAMLING OG LÆRING	15
4.3 LØBENDE INFORMATION TIL LEDELSEN	15

Indledning

Denne vejledning er til dig, som er koordinator i det landsdækkende korps af mentorer og forældrecoaches til forebyggelse af ekstremisme. Den skal hjælpe dig til at understøtte den lokale mentor- og forældrecoachindsats i din kommune og til at bistå jeres mentorer og forældrecoaches i at anvende metoden Løsningsfokuseret Arbejde med Tilværelseskompetencer; også kaldet LAT-metoden.

Læs mere i de øvrige delpublikationer

Denne vejledning er én ud af seks publikationer, som til sammen udgør den understøttende formidling til det landsdækkende korps af mentorer og forældrecoaches til forebyggelse af ekstremisme.

Den samlede formidlingspakke består af:

- **Delpublikation 1:** Vejledning om LAT-metoden; Løsningsfokuseret Arbejde med Tilværelseskompetencer - Mindset og metode for mentor- og forældrecoachindsatsen.
- **Delpublikation 2:** Vejledning til mentorer i metoden Løsningsfokuseret Arbejde med Tilværelseskompetencer.
- **Delpublikation 3:** Vejledning til forældrecoaches i metoden Løsningsfokuseret Arbejde med Tilværelseskompetencer.
- **Delpublikation 4: Vejledning til koordinatore i det landsdækkende korps af mentorer og forældrecoaches.**
- **Delpublikation 5:** Implementeringsguide til kommuner om opstart og implementering af lokal mentor- og forældrecoachindsats.
- **Delpublikation 6:** Information til de unge, som indgår i et mentorforløb.

For at bruge LAT-metoden, som den er tiltænkt, kræver det, at mentorer og forældrecoaches – og gerne dig som koordinator, har gennemført grunduddannelsen udbudt af Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme. Uddannelsen består af tre sammenhængende moduler à to dage, som kvalificerer mentorerne og forældrecoaches samt koordinatore til at være en del af det landsdækkende korps specialiseret i at arbejde med forebyggelse af ekstremisme.

Værktøjer

Platformen tilværelsesmestring.dk

Som koordinator har du adgang via eget login til den elektroniske dialogplatform: www.tilværelsesmestring.dk

På platformen finder du de redskaber, der understøtter mentorerne og forældrecoaches i at arbejde med LAT-metoden.

Som koordinator kan du også få overblik over antallet af forløb i kommunen og hente data på de konkrete forløb. Det kan du anvende i dialogen og støtten til mentorer og forældrecoaches.

Læsevejledning

Vejledningen indeholder følgende kapitler:

1. **Koordinators opgave og rolle**, som rammesætter dit ansvar og opgave i at skabe de gode rammer for mentor- og forældrecoachingssatsen i samspil med ledelsen og relevante forvaltninger i kommunen.
2. **Opstart af et forløb**, som omhandler dine opgaver *før* et forløb igangsættes, herunder at sikre det gode match og samarbejdet med kommunens relevante områder i forhold til at sikre den rette viden om korpset.
3. **Undervejs i forløbet** rammesætter dine opgaver *under* et mentor/ coach forløb i forhold til faglig sparring, understøtte brugen af LAT-metoden samt anvende tilgængelige data til at følge med i og sikre den nødvendige udvikling i de igangværende forløb.
4. **Afslutning af forløbet** handler om dit ansvar for at få *afsluttet og fulgt op* på de respektive forløb sammen med mentor/ forældrecoachen og for at få overleveret mentee/ forældre godt til den sagsbehandler, som fortsat skal arbejde med vedkommende.

Gennem vejledningen vil der være forskellige værktøjer og gode råd, som du kan benytte i samarbejdet med mentorer og forældrecoaches.

De forskellige indholdstyper vil vejledningen igennem være markeret med ikoner, som ses nedenfor.

VÆRKTØJER

GODE RÅD

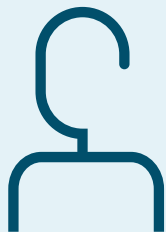
1 Koordinatorens opgave og rolle

Som koordinator er din rolle at understøtte mentorer og forældrecoaches i deres forløb med forældre og mentees og i at arbejde med LAT-metoden. Her skal du blandt andet skabe de gode rammer for arbejdet med indsatsen i den kommunale organisering, udvikle samarbejdet med øvrige aktører i kommunen, sikre det gode match mellem mentor / forældrecoach og mentee / forælder, yde faglig coaching og sparring til mentorer og forældrecoaches samt anvende den tilgængelige data til fagligt at kvalificere igangværende forløb ved opstart, undervejs og ved afslutningen.

Mentor- og forældrecoachindsatsen organiseres lokalt i kommunen, og en del af dit ansvar er, sammen med relevant ledelse i kommunen, at skabe et organisatorisk og sammenhængende samarbejde med de forvaltninger og områder, som kan visitere borgere til at have et mentor- eller forældrecoachforløb.

Kort sagt handler det om at skabe opmærksomhed på korpset, herunder den målgruppe I arbejder med i forhold til forebyggelse af ekstremisme, borgere som er sårbare for ekstremisme og deres forældre/ pårørende. I boksen nedenfor ses en række af de funktioner og roller, du udfylder som koordinator.

Rollen som koordinator

Koordinatoren:

- Er tovholder for mentor og forældrecoachindsatsen lokalt.
- Sikrer, at de personer, der rekrutteres til at blive mentorer og forældrecoaches, er ansatte i kommunen og har erfaring med relationsarbejde gerne med målgruppen.
- Er ansvarlig for, at de borgere, som har behov for en mentor- og forældrecoachindsats, bliver matchet med den rette mentor eller forældrecoach.
- Har ansvar for at samle det lokale mentor- og forældrecoachkorps i fast kadence for at holde sig opdateret på nyeste viden, holde brugen af LAT-metoden ved lige, samt sikre løbende opkvalificering fx gennem aktiviteter afholdt af Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme.
- Er sparringspartner til de lokale mentorer og forældrecoaches ved dilemmaer omkring de enkelte forløb.
- Sikrer, at mentorer og forældrecoaches har relevant viden om kommunens organisering, tilbud og indsatser, forvaltningsretlige regler, begrænsninger og hjælpemuligheder i serviceloven, uddannelses- og beskæftigelsessystemet med videre.
- Sikrer en dialog og koordination i kommunen omkring andre indsatser, borgeren indgår i, parallelt med mentor- og forældrecoachindsatsen, fx ift. borgerens § 141-handleplan.
- Står for at udarbejde og formidles skriftlige, forpligtende rolle- og opgavebeskrivelser for de involverede, så alle er klar over ansvars- og rollefordelingen.
- Formidler mentor- og forældrecoachindsatsens målsætninger og indhold, så relevante aktører får kendskab hertil – fx gennem pjecer eller ved oplæg.
- Har ansvar for den lokale implementering af mentor- og forældrecoachindsatsen i kommunen i samspil med ledelsen og er derfor en central drivkraft i at synliggøre, fastholde og forankre indsatsen.
- Har ansvar for, at der gennemføres resultat- og kvalitetsdokumentation på tilværelsesmestring.dk, herunder anvende data til sammen med mentor og forældrecoach at vurdere, om der skal justeres, skiftes mentor eller andet.
- Kan deltage i infohus kommune, hvis inviteret.
- Betragtes som 'indgangen' til kommunen i forhold til udlån af mentorer og forældrecoaches mellem kommuner i korpset og kommuner, som ikke er.
- Er i kontakt til Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme og forventes at deltage i de aktiviteter, som Centret afholder, der har relevans for at styrke koordinatorrollen.

2 Koordinators opgaver før et forløb

Du har en vigtig rolle i at skabe de bedste forudsætninger for et forløb mellem mentorer / mentee og coaches / forældre. Derfor er det centralt, at du:

- Sikrer et **hensigtsmæssigt match** af mentorer og borgere og forældrecoaches og forældre.
- Understøtter **samarbejde med kommunens øvrige relevante fagområder** i forhold til at koordinere omkring indsatsen.

2.1 Det gode match

Det er din rolle at sikre et hensigtsmæssigt match mellem mentorer og mentees og forældrecoaches og forældre. Det skal bidrage til at skabe de bedste forudsætninger for et succesfuldt forløb, ligesom det understøtter, at mentees og forælders udfordringer adresseres, og at indsatsen målrettes hans eller hendes ønsker og drømme.

Gode råd

Erfaringer fra indsatser til forebyggelse af radikalisering og ekstremisme i en række danske kommuner peger på, at man i matchningen bør overveje følgende:

- **Køn, alder, kulturbaggrund**, herunder eventuelt indvandringshistorie i familien, samt sprog. Dette kan gøres ved at give mentor og forældrecoach og mentee og forældre mulighed for at udtrykke deres personlige præferencer med hensyn til et match. Ønsker mentee en mentor eller ønsker forældre en forældrecoach af samme køn, inden for et bestemt aldersspænd, kulturbaggrund, sprog eller andre karakteristika, bør matchningen så vidt muligt imødekomme dette.
- **Religion og politik**. Hvis religion eller politik fylder meget i mentees eller forældres liv, kan det være vigtigt, at mentor eller forældrecoach kan tale med på et rimelig kvalificeret niveau, så mentor eller forældrecoach fremstår som en kompetent samtalepartner og kan udfordre mentee eller forælderen på hans/hendes synspunkter.
- **Temperament**. Vær opmærksom på, om mentor eller forældrecoach har en omsorgsfuld, familiær tilgang eller en mere autoritativ eller formel tilgang, og match ud fra, hvad det vurderes, at mentee og forældre vil respondere bedst på.
- **Professionelle erfaringer**. Hvilke professionelle erfaringer har mentor eller forældrecoach i arbejdet med sårbare personer, fx personer med psykiske lidelser, adfærdsproblematikker og personer i risiko for ekstremisme? Har mentor eller forældrecoach særlige erfaringer med at danne sociale relationer og alliancer med sårbare personer?
- **Tilgængelighed**. Både forældrecoach og forælder skal være forpligtet på tanken om en længerevarende relation og have nogenlunde samme forventninger omkring forældrecoachs tilgængelighed. Afstem derfor også matchningen i forhold til dette.

Kilde: Evaluering af det landsdækkende korps af mentorer og forældrecoaches til forebyggelse af ekstremisme, Oxford Research, 2018, Det første møde med borgere i risiko for ekstremisme, Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme 2020.

Som led i at sikre det gode match er det helt afgørende, at du som koordinator indsamler relevant information om den person, det vedrører, samt orienterer dig om dialoger og analyser gennemført i regi af infohus kommune, hvis du ikke selv har deltaget heri.

Det er viden, som er vigtig at overbringe mentor eller forældrecoach, idet det har stor betydning for en god opstart på forløbet. Det vil være forskelligt fra forløb til forløb, hvilken viden det er relevant at overbringe, men det kan blandt andet være:

- Analyser og anbefalinger gennemført i regi af infohus kommune.
- Eventuelle risiko- og sikkerhedsplaner.
- Sociale handlingsplaner og sociale udredninger gennemført i øvrigt regi i kommunen.
- Psykiatriske udredninger og behandlingsplaner fra behandlingspsykiatrien.

Ofte vil du som koordinator også have en rolle i at forberede mentor eller forældrecoach på det første møde med mentee eller forældre. Som koordinator deltager du ikke selv i mødet, men I skal sammen forberede mødet, dels ved at tale om den viden, I har om mentee eller forælder, dels ved at drøfte rammerne for det første møde.

Her kan I sammen sætte fokus på blandt andet:

- Hvordan kan mødet med mentee eller forældre indledes – hvad skal der siges i forhold til bekymringer, i forhold til ressourcer?
- Hvad ønsker I at opnå med det første møde?
- Hvad ved I om mentees eller forældres livssituation, som I skal være opmærksomme på?
- Hvilke antagelser/fordomme om mentee eller forældre skal I adressere? Hvordan gør I jer konstant bevidste om jeres egne antagelser/fordomme?
- Hvilke "blindspots" såsom holdninger, følelser og værdier hos mentorer eller forældrecoaches selv kan være svære at håndtere?
- Hvilke risici og trusler kan der være, i mødet med mentee eller forældre?

2.2 Koordination af mentor- og forældrecoachforløb med øvrige indsatser

Når et forløb opstartes, er det vigtigt, at du som koordinator løbende understøtter mentor eller forældrecoach i at få koordineret forløbet med eventuelle øvrige indsatser, som mentee eller forældre modtager. En forebyggende og helhedsorienteret indsats til en borger, der er sårbar over for ekstremisme, handler ikke blot om at udvikle og implementere en afgrænset, virkningsfuld indsats i kommunen. Det handler også om at etablere en sammenhængende, vidensbaseret praksis på tværs af fag- og myndighedsområder.

Det betyder, at du især, men også mentorerne og forældrecoachene, skal samarbejde med mange forskellige aktører og sikre en sammenhæng i de indsatser og tiltag, der er taget i forhold til mentee eller forældre og pårørende. Det betyder på den ene side, at mentorer og forældrecoaches står i en situation, hvor de skal imødegå en udfordring om, at hvert mentor- og forældrecoachforløb udgør en unik sammensætning af samarbejdsrelationer og samarbejder i praksis, hvilket gør det svært at standardisere det tværfaglige samarbejde om en forebyggende mentor- og forældrecoachindsats. På den anden side betyder det, at der er behov for at sprede viden om indsatsen blandt samarbejdspartnere.

Det kan være, at der er behov for at koordinere med familieafdelingen, hvis mentee eller forældre modtager familiebehandling, eller socialpsykiatrien og behandlingspsykiatrien, hvis de modtager bostøtte, aflastning eller egentlig psykiatrisk behandling. Koordination med indsatser i det kommunale jobcenter kan også være relevant, hvis mentee eller forældre modtager indsatser, som hjælper dem med komme i beskæftigelse, uddannelse eller med at få en bolig. I din rolle med at koordinere skal du ikke løse opgaver i direkte relation til mentee eller forældre, men være bindeleddet mellem dem, mentorer eller forældrecoaches og samarbejdspartner, samt være med til at sikre at alle relevante aktører er inddraget, så de kan løse deres opgaver på bedste vis – og så mentee og forældre oplever en koordineret og sammenhængende indsats.

Din rolle i arbejdet med at koordinere med øvrige indsatser, særligt forud for at et egentligt mentor- og forældrecoachforløb igangsættes, kan være:

- At samle trådende i det enkelte forløb, det vil sige at koordinere og kommunikere om indsatser og tiltag i relation til mentee og forældre til samarbejdspartnere.
- At støtte mentorer og forældrecoaches i at kunne guide borgeren bedste muligt rundt i systemet.
- At samle alle relevante samarbejdspartnere omkring mentee og forældre med jævne mellemrum.
- At bidrage til at alle relevante aktører arbejder i samme retning på tværs af faglige og organisatoriske skel.
- At støtte mentorer og forældrecoaches i at mentee og forældre modtager god kommunikation om den samlede indsats de modtager.

Samlet kræver det, at du understøtter både mentorer og forældrecoaches og samarbejdspartnere i kommunen med at forstå, udvikle og implementere et organisatorisk og praktisk tværfagligt samspil, også kaldet relationel kapacitet eller professionelle læringsfællesskaber. Formålet med dette er, at medarbejdere med forskellige udgangspunkter, fagligheder og myndighedsfunktioner ved, hvordan de skal skabe overblik, forfølge fælles mål og sikre en høj kvalitet i netværket af samarbejdende medarbejdere i mødet med borgere i risiko for ekstremisme.

I delpublikation 5: *Implementeringsvejledning til kommuner om opstart og implementering af den lokale mentor- og forældrecoachindsats* finder du en række gode greb og virkemidler til at understøtte en effektiv implementering.

3 Koordinators opgave *under* et forløb

Som koordinator er du ansvarlig for, at mentor- og forældrecoachindsatsen gennemføres i overensstemmelse med de metodiske kernekomponenter for LAT-metoden. Dette omfatter blandt andet, at dialogen og relationsarbejdet udføres med afsæt i mindsettet fra tilværelsespsykologien og LØFT, samt at de forskellige redskaber, der understøtter LAT-metoden, anvendes systematisk i forløbet. Dette er mere uddybet beskrevet i vejledningen til mentorer og i vejledningen til forældrecoaches.

For at understøtte mentorer og forældrecoaches bedst muligt i brugen af metoden kan du:

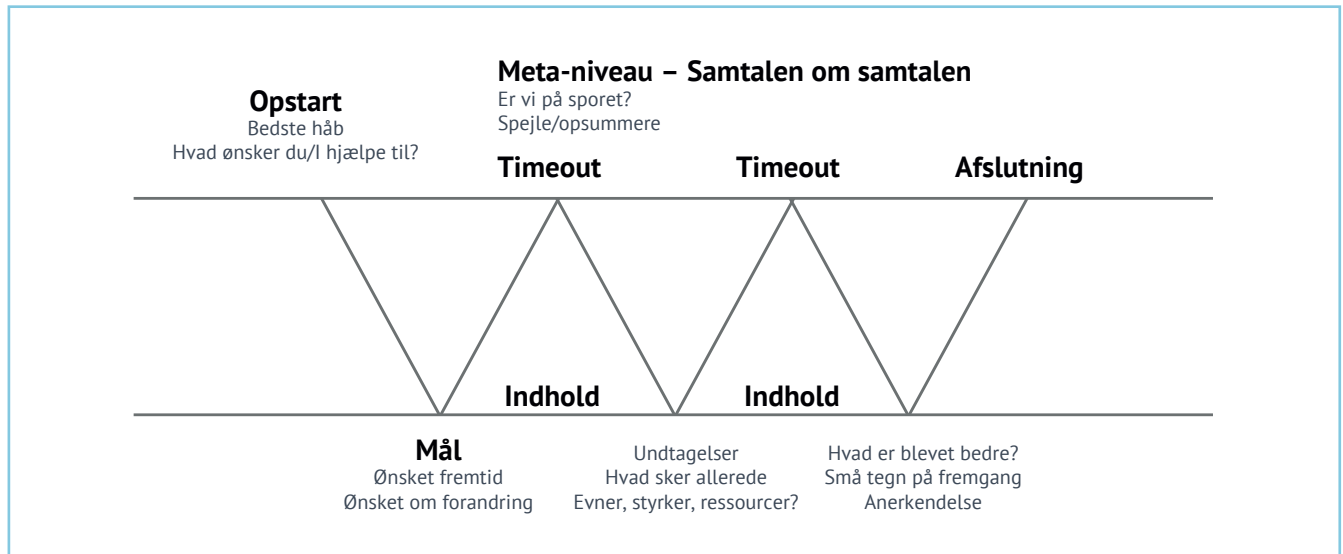
- Holde jævnlige udviklings- og sparringsmøder med mentorer og forældrecoaches, hvor der i fællesskab reflekteres over dialog, relation, metodebrug og udfordringer i de enkelte forløb.
- Hente data på de forløb, der er i kommunen, og sikre dig at alle mentorer og forældrecoaches bruger platformen aktivt, så udvikling og målsætninger for forløbene beskrives og kan følges gennem progressionsmålingerne på www.tilværelsesmestring.dk

Du bør yde den enkelte mentor og forældrecoach coaching mindst én gang om måneden i perioder, når de har borgerrettede forløb. Det kan gøres ud fra den løsningsfokuserede tilgang, og anvende evt. et samtalekort til den løsningsfokuserede samtale. Dette beskrives i afsnittet nedenfor.

3.1 Løsningsfokuseret coaching af individer og grupper

Du bør anvende den løsningsfokuserede samtaleform i den individuelle coaching af mentorer eller forældrecoaches samt i forbindelse med facilitering af den fælles refleksion og udviklingsorienterede læring blandt alle mentorer og forældrecoaches.

Her kan du tage afsæt i nedenstående model for den løsningsfokuserede coachingsamtale.

Den løsningsfokuserede metode adskiller sig fra andre samtaleformer, fordi den ikke interesserer sig så meget for problemerne, men for hvordan de kan løses. Den løsningsfokuserede samtale starter derfor altid med at sætte fokus på mentorens eller forældrecoaches bedste håb – ønskede fremtid; målet frem for problemet. Dette ud fra en antagelse om, at der ikke nødvendigvis er en sammenhæng mellem problemstillingen og løsningen.

Hvis du vurderer, at mentoren eller forældrecoachen alligevel har behov for at snakke om bekymringer eller konkrete problemstillinger, kan der spørges til undtagelserne. Det kan være, hvis mentor fx er frustreret og oplever, at det er svært at få en mentee til at deltage i dialogen, og er i tvivl om, hvorvidt forløbet skal fortsætte. Her kan du spørge ind til, hvornår det fungerer godt, hvad mentor oplever når dialogen mellem mentor og mentee er god, og hvilke omstændigheder der gjorde at det blev en god snak. Altså de gode undtagelser i et – måske – svært forløb.

Nedenfor ses et samtalekort, der kan anvendes i den løsningsfokuserede coachende samtale, og som kan:

- Åbne for mentor og forældrecoachens blik for små fremskridt og nye åbninger og muligheder i arbejdet med mentee og forældrene.
- Styrke mentor og forældrecoachens tiltro til processen og egne evner.
- Fremme fælles refleksion og den udviklingsorienterede læring blandt alle mentorer og forældrecoaches.

Gode råd

Samtalekort

Følgende spørgsmål kan understøtte din coaching af mentor og forældrecoaches:

Mål:

- Hvad skal der komme ud af denne coaching?
- Hvad ønsker du at opnå i dag?
- Hvad ønsker du at opnå på længere sigt?
- Hvordan vil du vide, at vores samtale har været en succes?

Vurdering af egen situation:

- På en skala fra 1-10, hvor 10 står for det du ønsker og 1 står for det værste: Hvor står du på skalaen?
- Hvad fortæller, at du står her og ikke lavere?
- Hvordan vil du vide, at du er kommet et skridt op af skalaen?

Vision:

- Hvad har du gjort hidtil, der har ført mod det mål, du har beskrevet?
- Hvad har været hjælpsomt for dig indtil nu?
- Hvornår sker det, du ønsker, allerede bare en lille smule?
- Hvad gjorde du for at få det til at ske? Hvordan gjorde du?
- Hvad var anderledes ved det, du gjorde? Hvad ville andre sige, du gjorde?

Hvad sker allerede?:

- Hvad har du gjort hidtil, der har ført mod det mål, du har beskrevet?
- Hvad har været hjælpsomt for dig indtil nu?
- Hvornår sker det, du ønsker, allerede bare en lille smule?
- Hvad gjorde du for at få det til at ske? Hvordan gjorde du?
- Hvad var anderledes ved det, du gjorde? Hvad ville andre sige, du gjorde?

Undtagelser:

- Er der tidspunkter, hvor problemet er mindre?
- Når problemet er fraværende, hvad sker der så? Giv et eksempel.
- Hvor ofte er det sket? Hvordan gjorde du det, du gjorde?
- Hvad var anderledes ved det, du gjorde?

Fremskridt:

- Hvad er blevet bedre?
- Hvad har du gjort for at få den forandring til at ske? Hvad mere? Sig noget mere? Giv et eksempel.
- Hvor tit er det sket?
- Hvordan var du i stand til at få det til at ske?
- Hvilken effekt har det haft?
- Hvad vil være det næste skridt?

Tiltro – Vigtighed – Parathed:

- På en skala fra 1-10, hvor 10 står for at..., og 1 står for det modsatte. Hvor står du på skalaen?
- Hvad fortæller, at du står der og ikke lavere?
- Hvordan vil du vide, at du er kommet et skridt op af skalaen? Hvad vil andre lægge mærke til?

Næste skridt:

- Hvad er næste lille skridt?
- Hvad ville andre sige, er det næste lille skridt?
- Hvad agter du at gøre nu?

Anerkend og værdsæt:

- Det må have været svært. Anerkend: Hvor er jeg glad for, at du siger det. Det, der imponerer mig ved det du siger...
- Indirekte anerkendelse: Hvordan fik du den tanke?

Afbryderkort:

- Hvis du sidder med en tanke, overvejelse eller viden. Bed om lov til at dele din overvejelse. Spørg derefter om dit råd var hjælpsomt eller brugbart?
- Husk hver gang du afbryder eller kommer med dit eget, kan mentor eller forældrecoach opleve, at du invaderer hans/hendes tanker og refleksioner.

Herudover kan du også med fordel coache og arbejde med mentorens og forældrecoaches evne til at arbejde med målprocesser for indsatsen og samarbejdet herom. Her kan du blandt andet spørge ind til:

Gode råd**Anerkendende dialog med fokus på det, der er lykkedes i mentor- og forældrecoach-indsatsen**

- Hvad har I gang i lige nu? Hvad er fokus for jeres samarbejde?
- Hvad skal I nu? Hvordan arbejder du med at opnå det?
- Hvis mentorerne og forældrecoaches oplever, at der er tilbagegang, kan der spørges til undtagelserne:
- Hvad har du gjort, der har virket? Hvorfor tror du, at det har virket?
- Hvad har fungeret? Hvad skyldes dette?
- Hvad kan lade sig gøre? Hvordan oplever du, at det kan lade sig gøre?

Endelig kan det i dit arbejde med at coache mentorer og forældrecoaches være en god idé at anskue coaching mere som en sammenfletning af viden end som overdragelse af viden. Her kan det være nyttigt at anvende følgende tre fokuspunkter, som du kan bevæge dig rundt i undervejs i coachingen:

- 1. Den andens forståelse og historier:** Hvordan kommer jeg som koordinator så tæt på mentorenes og forældrecoaches konkrete udfordringer og måder at se verden på, at vi sammen kan udvikle ideer og perspektiver, der er relevante?
- 2. Måden, jeg fremlægger råd og indspark på:** Hvordan får jeg videregivet mine råd og indspark, så de giver mentorerne og forældrecoaches de bedste betingelser for at forholde sig til og lade sig inspirere af dem?
- 3. Omsætning til praksis:** Hvordan skaber jeg mulighed for, at mentorerne og forældrecoaches kan tilpasse og omsætte rådene til deres daglige praksis?

Gode råd

Skab tryghed hos mentorer og forældrecoaches

Som koordinator er det vigtigt, at du er opmærksom på, at mentorer og forældrecoaches kan indgå i forløb med mentees og forældre, som er komplicerede, og som kan skabe bekymring eller utryghed. I de situationer kan du gå i dialog med mentorer og forældrecoaches og bruge nogle af nedenstående spørgsmål, som omdrejningspunkt for dialogen:

- Hvordan oplever du bekymring og utryghed?
- Hvad kan jeg gøre for at imødekomme din bekymring og utryghed? Er der behov for, at jeg deltager i møder med mentee eller forældre? Er der brug for at sætte en anden mentor eller forældrecoach på forløbet? Er der andre fagligheder, vi skal involvere?
- Er mentee eller forældrenes situation for kompleks til en mentor- eller forældrecoachindsats?
- Er der nogle samtaleteknikker eller metodiske greb, vi kan udforske sammen, som kan løse op for bekymringen og utrygheden i dialogen med mentee eller forældre?

Du skal sikre dig, at der med fast kadence afsættes tid og ressourcer til fælles refleksion og udviklingsorienteret læring blandt alle mentorer og forældrecoaches, herunder fx ved deltagelse i nationale og regionale netværksmøder. Det vil være individuelt, hvad de forskellige mentorer og forældrecoaches har behov for af sparring. Det vil afhænge af den lokale kontekst, deres ståsted, kapacitet og umiddelbare situation. Som koordinator kan hente rådgivning og støtte hos Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme.

3.2 Data og viden skal bringes ind i et løbende arbejde med kvalitetsudvikling

Et af de væsentlige elementer i arbejdet med mentor- og forældrecoachindsatsen er, at kommunen samt mentorer og forældrecoaches rustes til at arbejde systematisk med kvalitetsudvikling.

Det betyder, at du som koordinator skal være med til at understøtte udvikling af en mere datainformeret måde at samle op på viden fra de enkelte forløb. På den måde understøttes kommunen i at udvikle jeres mentor- og forældrecoachindsats gennem systematisk refleksion over forløbene og de opnåede resultater. Det gælder både i forhold til det enkelte mentor- eller forældrecoachforløb vedrørende trivsel og livsmestring og i forhold til de samlede resultater på indsatsniveau med henblik på læring i og om egen praksis for løbende at forbedre kvaliteten i indsatsen.

Nedenfor ses anbefalinger til, hvordan du kan bruge data fra platformen til at højne kvaliteten af mentor- og forældrecoachindsatsen:

- At arbejde systematisk med kvalitative eller kvantitative data om resultaterne af egen indsats, fx i sparring og coaching af mentorer og forældrecoaches.
- At arbejde med reflekterende og fagligt undersøgende metoder som kollegabaseret observation og feedback, fx i sparringssessioner med mentorer og forældrecoaches, hvor I drøfter og reflekterer over helt konkrete forløb for at udtrage central viden og nye perspektiver på forløbet.
- At bruge data om egen indsats og opnåede resultater som et vigtigt input i refleksionerne.
- At den faglige læring og udvikling er praksisnær og knyttet til den lovende praksis, som LAT-metoden er udtryk for, fx med fokus på brugen af redskaber, evaluering af målopfyldelse m.v.
- At have et samarbejde på det praktiske plan, fx med fælles aktiviteter, kollega-feedback og evaluering.
- At have en kultur, der understøtter faglig forundring, læring, kollegial sparring og feedback samt udvikling.

På www.tilværelsesmestring.dk er det muligt at hente forskellige former for data. Denne viden kan anvendes som afsæt for refleksioner, der skaber læring i de enkelte forløb, samt på tværs af forløb i kommunen og på landsniveau til gavn for mentor- og forældrecoachindsatsen.

Værktøjer

Som koordinator kan du se følgende på www.tilværelsesmestring.dk:

- Få et overblik over, hvem der er mentorer og forældrecoaches i kommunen.
- Få data på antallet af forløb samlet i kommunen.
- Følge hver enkelt forløb med en borger.
- Trække samlet data for alle forløb i forhold til:
  - *Baggrundsplysninger: alder, køn, mentor- eller forældrecoachforløb mv.*
  - *Før- og eftermålinger i forløb i forhold til trivsel og livsmestring.*
  - *Følge med i borgerens løbende vurdering af deres greb om tilværelsen (progressionsmåling).*

Mentorer og forældrecoaches kan på www.tilværelsesmestring.dk:

- Få et overblik over egne forløb med forskellige borgere.
- Trække data for hver enkelt borger i forhold til:
  - *Baggrundsplysninger: alder, køn, mentor- eller forældrecoachforløb mv.*
  - *Før- og eftermålinger i forløb i forhold til trivsel og livsmestring.*
  - *Borgerens løbende vurdering af deres greb om tilværelsen (progressionsmåling).*

Systematikken skal sikre, at de rette kompetencer bringes i spil i et tværfagligt samarbejde om indsatsen til mentees og forældre, og at sikre opfølgning på det enkelte forløb og den samlede indsats.

Gode råd

Brugen af data fra før- og eftermålinger:

I forbindelse med opstarten og ved afslutningen af et forløb skal mentee eller forælderen besvare en række spørgsmål. Spørgsmålene giver et billede af, hvordan mentee eller forælderen trives og oplever at mestre sit liv ved opstart af forløb og ved afslutning af forløb. Der er tale om en før- og eftermåling, og det er vigtigt, at du som koordinator er opmærksom på, at sådanne målinger tegner et situationsbestemt billede af mentees eller forælders trivsel og livsmestring.

I arbejdet med at forbedre kvaliteten i jeres lokale mentor- og forældrecoachsats, kan I bruge data fra før- og eftermålingerne som et afsæt for dialogen om, hvad der generelt ser ud til at fungere godt om mindre godt i arbejdet med målgruppen:

- Kan vi se, at der sker en øget trivsel og livsmestring fra start til slut af mentor- og forældrecoachforløbene?
- Hvorfor tror vi, at der er positiv / negativ udvikling eller status quo? Hvad kan det skyldes?
- Hvilke forskellige elementer i vores mentor- og forældrecoachsats har været med til at igangsætte denne udvikling?
- Hvilke dele af metoden og brugen af redskaberne har mentee og forældrene responderet positivt eller negativt på?

Data fra før- og eftermålinger kan ikke bruges til at konkludere entydigt, om indsatsen har været virkningsfuld for borgeren, da mange andre faktorer kan have påvirket forandringen hos mentee eller forælderen; både positivt eller negativt. Men data giver indikationer og informationer om, hvorvidt indsatsen sandsynligvis har været virkningsfuld, hvorfor den har virket, og hvordan den har virket.

Brugen af data fra de løbende progressionsmålinger:

Undervejs i forløbet – og som minimum hver anden måned – skal mentee eller forælderen vurdere på skalaen 1-10, hvordan han eller hun oplever at have greb om sin tilværelse. Det sker som en del af brugen af UPP-redskabet. Der er her tale om en progressionsmåling, som giver et billede af de forandringer og den udvikling, der sker løbende i samarbejdet med mentee eller forælderen.

I arbejdet med løbende at forbedre indsatsen for mentee og forældrene kan I bruge data fra progressionsmålingerne som et afsæt for en dialog om, hvad der fungerer godt og mindre godt i de enkelte forløb, og hvorfor I oplever dette:

- Hvordan går det med mentees eller forælders forandringsproces og udvikling undervejs i indsatsen?
- Hvorfor kan vi se, at det evt. går frem og tilbage i en forandringsprocessen?
- Hvilke elementer i indsatsen og dele af metoden ser vi understøtter mentee i at fastholde de positive forandringer?

4 Afslutning og opfølgning

Når et mentor- eller forældrecoachforløb afsluttes, har du sammen med mentor eller forældrecoachen ansvaret for at få overleveret mentee eller forældre godt til den sagsbehandler, som fortsat skal arbejde med borgeren. Samtidig er det også her, at der gøres status på forløbet, og central læring og viden uddrages for at styrke den samlede mentor- og forældrecoachindsats.

4.1 Koordinering i forbindelse med overlevering af mentee og forældre

Afslutningen på mentor- og forældrecoachforløbet og den eventuelle overgang til anden indsats sker gradvist. Det betyder, at du som koordinator skal være særlig opmærksom på det tværfaglige samarbejde og dermed de andre aktører, der har med mentee eller forældrene at gøre.

Hvis målene med indsatsen er nået, skal du som koordinator støtte mentorer og forældrecoaches i at fastholde en videre positiv udvikling hos mentee og støtte til at lade forløbet bevæge sig over i en afsluttende fase. Her kan du sammen med mentorer og forældrecoaches fokusere på:

- *Tilbageskuende:* Hvordan kan vi hjælpe borgeren med at se den positive udvikling, han eller hun har gennemgået, herunder at synliggøre den positive udvikling for at understøtte selvstændighed og ejerskab til egen forandring hos borgeren?
- *Fremadskuende:* Hvordan kan I lægge ansvaret tilbage hos borgeren? Og sammen med personen planlægge, hvor den fremadrettede udvikling understøttes? Kan I lave aftaler for, hvordan eventuelle tilbagefald håndteres?

Hvis målene med indsatsen ikke i tilstrækkelig grad er nået, skal du som koordinator støtte mentorer og forældrecoaches i at afslutte indsatsen sammen med mentee på en konstruktiv måde og sikre en god og sammenhængende overgang til anden indsats. Du skal derfor støtte mentorer og forældrecoaches i at overlevere relevant information og sikre, at mentee eller forældre kommer godt videre. Her kan du som koordinator i tæt samarbejde med mentorer og forældrecoaches:

- *Sikre en god overlevering af forløbet til myndighedssagsbehandler.* Det betyder, at sagsbehandler skal have relevante informationer om mentee eller forældrene, herunder målene som der er arbejdet med, information om arbejdet med målene (skridtene på vejen dertil) samt dokumentation omkring udvikling. Dette kan I hente på tilvaerelsesmestring.dk i redskaberne UPP og TPM. Med denne viden kan sagsbehandler iværksætte en fagligt relevant indsats og samtidigt støtte fortsat op om forandringsprocessen hos mentee eller forældre.
- Her skal I være opmærksom på regler for samtykke.

Hvis målene med indsatsen ikke i tilstrækkelig grad er nået, kan der også være behov for, at du som koordinator, sammen med mentor eller forældrecoach og den respektive myndighedssagsbehandler samt mentee, udforsker perspektiverne i at forlænge forløbet. Her kan du som koordinator:

- Tage en dialog med mentorer og forældrecoaches og sammen udforske og drøfte, hvorvidt der er potentiale i at forlænge indsatsen. Du kan fx facilitere en fælles refleksion over, hvad der fagligt taler for og imod, at indsatsen forlænges.
- Drøfte ovenstående med myndighedssagsbehandleren i forhold til at forlænge forløbet

4.2 Fælles opsamling og læring

Det er i udgangspunktet altid en god idé at sikre en ordentlig afslutning på et forløb ved at have fokus på, hvad man har erfaret og lært.

Du bør som koordinator understøtte denne erfaringsdeling og læring blandt mentorer og forældrecoaches igennem fælles opsamling efter et forløb. Her skal I være opmærksom på regler for samtykke fra mentee eller forældre.

Tag gerne udgangspunkt i spørgsmålene nedenfor:

Gode råd

En løsningsfokuseret dialog om læring fra et forløb:

- Når du ser tilbage på forløbet, skete der så noget særligt, som du hæfter dig ved?
- Gav forløbet anledning til læring om mentee og forælder, vi skal være opmærksomme på ved et eventuelt videre eller nyt forløb?
- Skete der noget uventet i forløbet, du ikke var forberedt på? Hvordan reagerede du på den situation?
- Er der andre vi skal have involveret i arbejdet, fx andre fagligheder eller aktører i mentees eller forælders netværk?
- Hvad virkede godt på forløbet, som vi skal gøre mere af?
- Hvad kan vi omvendt gøre bedre til næste gang, vi har et lignende forløb eller andre forløb generelt?
- Hvem har behov for at vide om vores overvejelser?

4.3 Løbende information til ledelsen

Som koordinator har du en vigtig rolle i løbende at sikre en kontinuerligt ledelsesbevågenhed på indsatsen. Dette er med til at understøtte, at ledelsen kan træffe informerede beslutninger om retning og eventuel tilpasning af praksis i forhold til arbejdet med jeres lokale mentor- og forældrecoachindsats.

Det vil være forskelligt fra kommune til kommune, men nedenfor ses en række fokuspunkter, som kan være relevante i forhold til at holde ledelsen informeret.

Gode råd

Løbende information til ledelsen

- Antallet af mentor- og forældrecoachforløb i kommunen. Hvor mange forløb? Og hvad kendetegner de mentees og forældre, der er en del af forløbene?
- Erfaringer på tværs af forløb. Hvad lykkes vi med, og hvor oplever vi, at vi er udfordrede?
- Erfaringer i forhold til match mellem mentor og forældrecoach og mentee og forælder.
- Erfaringer i samarbejde med myndighedsområdet.
- Hvad har vi af behov for tilpasning af praksis, så praksis understøtter arbejdet med indsatsen og LAT-metoden bedst muligt?

Som afsluttende bemærkning er det vigtigt at huske, at du som koordinator altid kan hente rådgivning og støtte hos Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme. Her finder du også en masse god viden om forebyggelse af ekstremisme, som kan understøtte dig og jer i at fastholde den gode og forebyggende indsats samt holde jeres vidensniveau højt.

Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme

Mail: ekstremisme@siri.dk · Telefon: 72 14 27 00 · www.stopekstremisme.dk